ಸಂಶೋಧನೆ

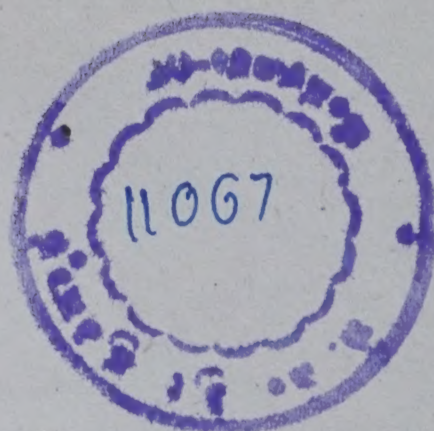
ಡಾ॥ ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು
ಪಂಪಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ
ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೧೮

(ಸಂಶೋಧನೆ)

11067

ಬೆಳ್ಳಿ-ಬಿಟ್ಟ-ಬಳ್ಳಿಮಾಲಿ-೮೪

ಸಂಶೋಧನೆ

ಡಾ॥ ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಹಂಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

ಪಂಪಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦ ೦೧೮

SAMŚŌDHANE: A Monograph on Research Methodology in Kannada by Dr. M. Chidanandamurthy, Prof. Center of Kannada Studies, Bangalore University, Bangalore-560056. Published by Kannada Sahitya Parishat, Pampa Mahakavi Road, Chamarajapet, Bangalore-560 018. Second Edition 1984,

ಬೆಲೆ : ನೂರು ರೂಪಾಯಿ

ಮುದ್ರಕರು
ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ಅಚ್ಚುಕೂಟ
ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು/ಪಂಪಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆ
ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ/ಬೆಂಗಳೂರು ೫೬೦ ೦೧೮

ಮುನ್ನುಡಿ

(ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ)

೧

ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ ಈಚೀಚೆಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಹೊಸ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕಿ ಜ್ಞಾನಕ್ಷಿತಿಜವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರ ಗೊಳಿಸುವುದೇ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪದವಿಶಿಕ್ಷಣದ ನೇರ ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನು ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ, ಅದರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾ ನಿಲಯಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲುಳಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಸತ್ಯಶೋಧನೆಯೆ ಸಂಶೋಧನೆ. ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯೆ ಸಕಲ ಜ್ಞಾನ ಶಾಖೆಗಳ ಲಕ್ಷ್ಯ. ಭೌತವಿಜ್ಞಾನವೊ ಭೂವಿಜ್ಞಾನವೊ, ಸಾಹಿತ್ಯವೊ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವೊ, ಚರಿತ್ರೆಯೊ ಭೂಗೋಳವೊ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರವೊ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರವೊ, ಯಾವುದೆ ಆಗಲಿ ಅದು ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯ ಫಲ. ಅನ್ವೇಷಣಾ ಮಾರ್ಗ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆ ಅಪಾರವಾಗಿರಬಹುದು. ದಾರಿ ಬೇರೆ ಯಾದರೂ ಕೂಡುದಾಣವೊಂದೆ. ಊಹೆ ವೀಕ್ಷಣೆ ಸಾಮಗ್ರಿಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗ ಸಂಶೋಧನೆಯ ತೇರಿನ ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರಗಳು; ಪ್ರತಿಭೆ ಕಲ್ಪನೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಅದರ ಚಾಲಕಶಕ್ತಿ; ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ವಿವರಣೆಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಅಲಂಕಾರಗಳು. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಜಮಾವಣೆ, ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ, ಜನಸಂದರ್ಶನ, ಮಾದರಿಕಲೆತಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಮಗ್ರಿಸಂಗ್ರಹ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರನಂತೆಯೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತಿ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಸಂಶೋಧಕರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾದಂಬರಿ ನಾಟಕ ವಿಮರ್ಶೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪಾತ್ರ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ; ಸೃಜನಶಕ್ತಿಯ ಜತೆಗೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯವೂ ಅತ್ಯವಶ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಆದ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವಾದರೂ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ.

ಸಂಶೋಧಕ ಭಾವವಶನಾಗಬಾರದು, ನಿಜ; ಆದರೆ ಕಲ್ಪನಾರಹಿತ ನಾಗಿರಲಾರ. ಭೂಮಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಸೇಬನ್ನು ಕಂಡ ನ್ಯೂಟನ್ ಅಸಾಧಾರಣ ಕಲ್ಪನಾಶೀಲನಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಶ್ವತತ್ವ ಅವನ ಮತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಫುರಿಸುತ್ತಿತ್ತೆ? ಅಸದೃಶ ಕಲ್ಪನೆ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದದ್ದರಿಂದಲೇ ಫ್ಯಾರಡೆ ಕಡಲಿನ ಮಿಂಚು ಮೀನುಗಳ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯ ಸೆರಗನ್ನು ಕಂಡದ್ದು. ಸ್ಫುರಣ ಧಾರಣ ಚಿಂತನಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಶೋಧನಕ್ರಿಯೆ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬರಿಯ ಆಧಾರಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಸದಾ ಸತ್ಯ ಸ್ಫುರಿಸುತ್ತದೆನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ತಾತ್ಪೂರ್ವಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಕಲ್ಪನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಕವಾದೀತು. ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪನೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ದೃಷ್ಟಿ ಮುನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಆದರೆ ಸತ್ಯವೆನ್ನುವುದು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾದದ್ದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆತ್ಮನಿಷ್ಠವೂ ಹೌದು. ಸಂಶೋಧಕ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಸತ್ಯದ ಆವಿಷ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೆ ಕವಿ ಋಷಿಗಳು ಆತ್ಮನಿಷ್ಠ ಸತ್ಯದ ಅನುಭೂತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಧೀಜಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಸತ್ಯಶೋಧನವೆಂದೆ ಬಗೆದರು, ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಕಥನವನ್ನು ಸತ್ಯಪ್ರಯೋಗಾನುಭವವೆಂದೆ ಭಾವಿಸಿದರು. ಕಾಲಪಾಠಾರ್ಥ-ನಿರ್ಣಯಕಾರರಂತೆ ಅವ್ಯಕ್ತವಾದ ಚಿರಂತನ ಸತ್ಯದ ಆವಿಷ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಕವಿ ಋಷಿಗಳಾಗಲಿ, ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಡಗಿರುವ ನಿಜಾರ್ಥವನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹುವ ವಿಮರ್ಶಕ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರರಾಗಲಿ ಸತ್ಯಸಂಶೋಧಕರೆಂಬ ಹೆಸರಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ: ಶುದ್ಧ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಂಶೋಧನೆ; ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ಸಂಶೋಧನೆ. ಎರಡರಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯ; ಆದರೆ ಅದರ ಸ್ವರೂಪ ಬೇರೆಬೇರೆ. ಜ್ಞಾನಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡಕ್ಕೂ ಸಮಾನಸ್ಥಾನವುಂಟು, ಬೆಲೆಯುಂಟು.

೨

ಈ ಪುಸ್ತಿಕೆ ಶುದ್ಧ ಅಥವಾ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಸತ್ಯದ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ವಿವೇಚಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಮೇಧಾವಿಯ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಸಂಗ-ಬೋಧನೆ-ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಇದು ರೂಪತಾಳಿದೆ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿಗಳು ಈಗಾಗಲೆ ವಿದ್ವದಾದರಣೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವಂಥ ನಾನಾ ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ 'ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ' ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲು. ವಿಷಯ ಬಾಹುಳ್ಯದಿಂದ, ಸಾಮಗ್ರಿಸಂಗ್ರಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ, ಸರಳಪ್ರತಿಪಾದನ ಕ್ರಮದಿಂದ, ತರ್ಕಸಾಮಂಜಸ್ಯದಿಂದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ, ವಸ್ತುನಿಷ್ಠದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನೂತನತೆಯ ಮಹತ್ತಿನಿಂದ ಅವರ ಬರೆಹಗಳು ಸಾಂದ್ರವಾಗಿವೆ, ಆದರಣೀಯವಾಗಿವೆ.

ಸಂಶೋಧನೆ, ಸಂಶೋಧಕ, ಸಂಶೋಧನ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದೆ. ಗ್ರಂಥಕಾರರ ಸ್ವಾನುಭವ ಸಂಗತಿಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯಿಂದ ಇದರ ಮಹತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಇದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿದ್ದೂ ಸರಳವಾಗಿದೆ. ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಕೈಹಾಕುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳೇನು? ಅವನ ಶೈಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರಲಂಕೃತವಾಗಿರಬೇಕು? ಅವನು ಬಳಸುವ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಚೀಟಿಗಳ ಆಕಾರ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು? ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಬಿಡಿಸಬೇಕು? ಸಾಮಗ್ರಿಸಂಗ್ರಹಣ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು? ನಿರ್ದೇಶಕನ ಪಾತ್ರವೇನು?—ಇವನ್ನು ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆ ಇಲ್ಲಿ ಮೈಗೂಡಿದೆ. ಇದು ಶ್ರೀಯುತರ ಸಂಶೋಧನ ನಿಷ್ಠೆಗೂ ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೂ ವಿವೇಚನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬರೆದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗೆ ಶ್ರೀ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಲಂಕೃತ ಶೈಲಿ ಸಂಶೋಧನ ವಿಚಾರಮಂಡನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವ ಬದಲು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾದುಗೊಳಿಸಬಲ್ಲುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನುಸುಳಿಬಂದಿರುವ ಸುಂದರ ಉಪಮೆಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೋಟೆಗಾಳಗಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಕುದುರೆ ತನ್ನ ಯಜಮಾನ ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಕು, ಹತ್ತು ಚಾಟಿ ಏಟುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತದೆ' ಎಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ಉಪಮೆ. "ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆಯಿದ್ದರೂ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಯಾರೂ ಸಂಶೋಧಕರಾಗಬಹುದು" ಎಂಬ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಆಂಶಿಕವಾಗಿ ಸರಿಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ತೊಡಗುವವರು

ಮೊದಲೇ ಈ ಪುಸ್ತಿಕೆಯನ್ನೋದಿಕೊಂಡರೆ ತುಂಬ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಸಂಶೋಧಕರ ಕೈಪಿಡಿಯಂತಿರುವ 'ಸಂಶೋಧನೆ' ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಗಿ ಹೊರಬೀಳುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೇಲಣ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಈ ಪುಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟ ಡಾ|| ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳು ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಅಚ್ಚುಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅಚ್ಚುಕೂಟದ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನರಸಣ್ಣ ಎಂ.ಎ., ಅವರಿಗೂ ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಬಳಗಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಿದೆ.

ಡಿ. ಜವರೇಗೌಡ

ಪರಿಷದಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತು

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳು ಒಂದು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾಗಿ, ೧೯೮೧ರ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨೫ ವರ್ಷಗಳು ತುಂಬಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ರಜತೋತ್ಸವವನ್ನು ಆ ವರ್ಷ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿಯೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿಯೂ ಆಚರಿಸಿದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ 'ಬೆಳ್ಳಿ ಬಿಟ್ಟ ಬಳ್ಳಿ' ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಕಟನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಪರಿಷತ್ತು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೂರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂಶೋಧನೆ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪ್ರಬಂಧ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಈ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಉದಾರ ಸಹಾಯ ಈ ಮಾಲೆಗೆ ದೊರೆತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಟಕುವಂತೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪರಿಷತ್ತು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತದೆ.

ಡಾ|| ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿಯವರು ಆಚಾರ್ಯ ತೀನಂಶ್ರೀ, ಡೊಲನರವರ ಗರಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಳಗಿದವರು. ಅವರ 'ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ' ಒಂದು ಆಚಾರ್ಯ ಕೃತಿ. ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರದು ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು. ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉಪಲಬ್ಧವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪೂರಕ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನೂ ಸಹಾಯಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಹೇಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿದೆ. ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನ, ಛಂದಸ್ಸು, ಶಾಸನಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಸದಾ

ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಈ ಹಿಂದೆ ಬರೆದಿದ್ದ 'ಸಂಶೋಧನೆ' ಗ್ರಂಥದ ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವತಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ನವೆಂಬರ್ ೨೦ ರಿಂದ ೩೦ ರ ವರೆಗೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿರುವ 'ಸಂಶೋಧನ ಕಮ್ಮಟ'ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹೊರ ತರುತ್ತಿರುವುದು ಔಚಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡುವ ಹೊಸಬರಿಗೆ ಈ 'ಸಂಶೋಧನೆ' ಗ್ರಂಥ ಒಂದು ಕೈಪಿಡಿಯಿದ್ದಂತೆ. ತರುಣ ವರ್ಧಿಷ್ಣು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇದರ ನೆರವು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

೬-೧೧-೮೪

ಹಂಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಅರಿಕೆ

(ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ)

ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಒಂದಿಬ್ಬರು ತಾವು ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಬರೆದ ಮುನ್ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕುರಿತಾದ ತಮ್ಮ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿರುವರೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನೇ ಕುರಿತಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬರಹವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಈ ಪುಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಚೋದನೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಇದೇ.

ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ, ಸಂಶೋಧನ ನಿಬಂಧ ಮತ್ತು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಬಗೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕುರಿತ ಹಲವು ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ನಾನು ಓದಿಯೂ ಇದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ದಿ. ಪ್ರೊ|| ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ಪ್ರೊ|| ಡಿ. ಎಲ್.ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಡಾ|| ಎ. ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂಶೋಧಕರ ಬಳಿ ಒಡನಾಡಿ ಅವರೊಡನೆ ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಹಲವಾರು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ನಾನೂ ನನ್ನವೇ ಆದ ಹಲವು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅನುಭವಗಳೇ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮೂಲಸಾಮಗ್ರಿ. ಇವುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಇತರ ಕಿರಿಯ ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದೀತು ಎಂಬ ಆಸೆಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಸಂಶೋಧಕರಿಗೂ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಸಹಾಯಕವಾಗಲಿ ಎಂಬ ಆಸೆ ನನ್ನದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿದ ಸಂಶೋಧಕರನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಓದಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಹಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದೆವು. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ

ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೂ ಸಮಾನವಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಬಗೆಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿಯ ನಿರೂಪಣೆ ಆದಷ್ಟು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ನನ್ನ ಜೊತೆ ಕುಳಿತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದ ಶ್ರೀಗಳಾದ ಅಬ್ದುಲ್ ಅಜೀಜ್ ಮತ್ತು ಜಿ. ಟಿ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದ ಎಂ. ಉಮಾಪತಿ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್, ಎಚ್. ಎಸ್. ಹರಿಶಂಕರ್ ಮತ್ತು ಎಸ್. ಶಿವಣ್ಣ ಇವರಿಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿ ಇದು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರಲು ಮೂಲಕಾರಣರಾದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಪ್ರೊ|| ದೇ. ಜವರೇಗೌಡ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ನನ್ನ ಸಂತೋಷದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅಚ್ಚುಕೂಟ ಇದನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಡಾ|| ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ

೧-೮-೧೯೬೭

ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣವನ್ನು ಕುರಿತು

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರಿವುಂಟುಮಾಡಿಕೊಡುವ ನನ್ನ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಯಾಭಾವದಿಂದ ಅದು ಕೈಗೂಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಲವು ಯುವ ಸಂಶೋಧಕರು ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ 'ಸಂಶೋಧನೆ' ಪುಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಹಾಯ ಪಡೆದಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಗಳು ಬಹು ಹಿಂದೆಯೇ ಮುಗಿದುಹೋಗಿ, ಹಲವರು ಪುಸ್ತಕ ಪುನರ್ಮುದ್ರಣ ಮಾಡಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಹಂಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯನವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ, ಕೂಡಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ. ಈ ಪುಸ್ತಿಕೆ ಏನೂ ಮಾರ್ಪಾಟಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೇ ಹೊರಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು
೬–೯–೧೯೮೪

ಡಾ|| ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ

ಸಂಶೋಧನೆ

ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ

'ಸಂಶೋಧನೆ' (Research) ಎನ್ನುವ ಮಾತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳೂ ಸರ್ಕಾರವೂ ಹೇರಳವಾಗಿ ಧನವನ್ನು ವ್ಯಯಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು ಅವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳನ್ನೂ ಧನಸಹಾಯವನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ, ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲಗಳು ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಮೂಲಕ, ಗ್ರಂಥಗಳ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೆ ಏನು? ಸಂಶೋಧಕನ ಗುರಿ ಯಾವುದು? ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವಾಗ ಅವನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು—ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಲ್ಲಿದೆ. ನಾನು ಸಾಹಿತ್ಯದ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ಅನುಭವಗಳನ್ನೇ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಚಾರಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಮಿತಿಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಾಚಕರು ಲಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಇದು ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಸಮಗ್ರವೂ ಪ್ರೌಢವೂ ಆದ ವಿವೇಚನೆಯಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನನ್ನ ಅನುಭವಗಳನ್ನೂ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನೂ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ. ಇದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಇತರರಿಗೆ ಲಾಭವಾದರೆ ನನಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷ.

'ಸಂಶೋಧನ' ಎಂದರೆ ಶುದ್ಧಿಗೊಳಿಸು, ತಿದ್ದು ಎಂದರ್ಥ; ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ 'ಹುಡುಕು' ಎಂಬರ್ಥ ಬಂದು ಈ ಅರ್ಥವೇ ಈಗ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆ. ಸಂಶೋಧನೆಯು ಹುಡುಕುವಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಅವುಗಳು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳು ಇರುವುದು ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತು; ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮಾತ್ರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇರುವ

ಆದರೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದೇ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಎಂದರೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಸಂಶೋಧಕನ ಕೆಲಸ. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಕನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಅನ್ನಿಸುವಿಕೆಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಕಲ್ಪನೆಗಾಗಲಿ ಬೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಯೊಂದರ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಆಧಾರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಊಹಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಅದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಸಂಶೋಧನೆಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕವಿ ತನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಚಿತ್ರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಂಶೋಧಕ ತನ್ನಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೇರೆಯಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕು. ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿ ಅವನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾದ ದೃಷ್ಟಿ.

ಸಂಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ—ಸಂಶೋಧನೆಯೆನ್ನುವುದು ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಲು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಸಂಶೋಧಕ ಬಹು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು, ಅನೇಕ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಅವನಿಗೆ ಸತ್ಯದ ದರ್ಶನವಾಗದೆಯೇ ಹೋಗಿರಬಹುದು; ಅವನು ಯಾವ ಗಂಟನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದನೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನು ವಿಫಲನಾಗಿರಬಹುದು. ಅವನ ಈ ವೈಫಲ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅದೇ ಜಾಡನ್ನು ಹಿಡಿದು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಸತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳಕನ್ನು ಚಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಇವರಿಬ್ಬರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಮೂರನೆಯವನು ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಸಂಶೋಧಕ, ಎರಡನೆಯವನು ಅಂಶತಃ ಸಂಶೋಧಕ, ಮೊದಲನೆಯವನು ಸಂಶೋಧಕನೇ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರನೆಯವನ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಇಬ್ಬರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಅಪಜಯಗಳೂ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಅವರಿಬ್ಬರ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಇವನು ನಿಂತದ್ದರಿಂದ ಇವನ ಕೆಲಸವು ಸುಲಭವಾಯಿತು, ಫಲವೂ ದೊರಕಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವ

ಸಲ್ಲಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೇ ಗೌರವವು ಇತರ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸಂಶೋಧಕನನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಅವನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಸತ್ಯದಿಂದ ಅಲ್ಲ, ಆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನೆಪಮಾತ್ರ; ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿ ಮುಖ್ಯ, ಅದರ ಪ್ರಕಾಶನ ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಂದು ಕೋಟೆಗಾಳಿಗಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಶತ್ರುವಿನ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲು ಮುಂದೆ ನುಗ್ಗಿದವರು ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಹತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಹೆಣಗಳನ್ನೇ ತುಳಿದುಕೊಂಡು ಹಿಂದಿನವರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರೂ ಮಡಿಯಬಹುದು. ಅವರ ಹೆಣಗಳನ್ನು ತುಳಿದುಕೊಂಡು ಹಿಂದಿನವರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಾರೆ, ಕೋಟೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬದುಕಿದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವವೋ ಅದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಗೌರವ ದೊರಕುತ್ತದೆ, ಗೆಲುವು ದೊರೆಯುವ ಮುನ್ನವೇ ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಶೋಧನೆ ಎನ್ನುವುದು ಜ್ಞಾನದ ದಿಗಂತವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಕಾರ್ಯವೂ ಹೌದು. ಸಂಶೋಧಕ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನವರು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಹೋಗಿ ಅದರ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ಆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಅವನೇ ಕೊನೆಮುಟ್ಟಿಸಬಹುದು, ಅಥವಾ ಅವನಾದ ಮೇಲೆ ಬಂದವರು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಶೋಧನೆ ಎನ್ನುವುದು ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಕಟ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನ ಒಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ. ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವವನೇ ಸಂಶೋಧಕ.

ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂದು ಬಹು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಮೇಲೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಯಾವುದು ಸಂಶೋಧನೆ, ಯಾವುದು ಸಂಶೋಧನೆ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಇತರರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಸಂಶೋಧನೆ ಅಲ್ಲ. ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೊಸತನವಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಸೃಷ್ಟ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸತನವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೆ

ಹೊಸತನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು. ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಬೆಳಕನ್ನು ಬೀರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ವಿಮರ್ಶೆಯೂ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಪ್ರಕಟವಾಗದೇ ಇರುವ ಕೃತಿಯೊಂದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ಕೃತಿಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಸಂಶೋಧನೆಯಾದರೆ ಹಾಗೆ ಪ್ರಕಟಿತವಾದ ಕೃತಿಯ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು ವಿಮರ್ಶೆ. ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಕನ ಸ್ವಂತ ಅನ್ನಿಸುವಿಕೆ, ಅನುಭವಗಳು ಮುಖ್ಯ. ಅಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾದರೂ ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠವೂ ಹೌದು. ಸಂಶೋಧನೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ.

ಸಂಶೋಧನೆಯು ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳೆರಡನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ (ಇದರ ವಿವರಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತವೆ). ಸಂಶೋಧನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಮುಂದಿನವರ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಮಗ್ರಿಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದೂ ಸಂಶೋಧನೆಯೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬರಿಯ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹವು ಸಂಶೋಧನೆಯೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರ ಅಗತ್ಯ. ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಉಂಟು, ಚಮತ್ಕಾರದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಉಂಟು. ಹತ್ತು ಜನರು ಬರೆದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಒಂದು ಸಂಗತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಚಮತ್ಕಾರದ ಆಕರ್ಷಕ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ತಮ್ಮ ರಂಗಿನಿಂದ ಬಹಳ ಜನರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತವೆ, ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರುವುದು ಕ್ಷೇಮಕರ. ಸಂಶೋಧಕ ಆದಷ್ಟು ತಾನೇ ಮೂಲ ಆಕರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇತರ ಬರಹಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ತೀವ್ರ ಚಿಂತನೆಗೆ ಒಳಗು ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಸಂಗತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೊಸ ಬೆಳಕು ಬೀರಿದರೆ, ಸರ್ವ ಸಮ್ಮತವಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೊಂದನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯವು ಮಾತ್ರ ಸಂಶೋಧನೆ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಲೇಖಕ ತನ್ನ ಒಂದು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಲಭ್ಯವಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸದೆ ಒಂದು ತಪ್ಪು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಲೇಖಕ ಅದೇ ಸಾಮಗ್ರಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಂಶೋಧಕ

ಸಂಶೋಧಕನ ಗುರಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಅಪಕೀರ್ತಿಯೂ ಬರಬಹುದು. ಇವುಗಳು ಸತ್ಯದ ಮುಂದೆ ಅವನಿಗೆ ಅಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ.

'ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುವುದು' ಎಂಬ ಮಾತು ಎಷ್ಟು ಸರಳವೋ ಕಾರ್ಯತಃ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. 'ನಾನು ಸಂಶೋಧಕನಾಗಬೇಕು, ಸಂಶೋಧಕನಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು' ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಮಾಡಿ ಹೊರಡುವವರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಶೋಧಕರಾಗಲಾರರು. ಮೃಗಗಳೇ ಇಲ್ಲದ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ, 'ನಾನು ಮೃಗಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಬೇಟೆಗಾರನೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು' ಎಂದು ಆಸೆಪಟ್ಟರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ? ಇಲ್ಲವೇ ಅವನು ಮೃಗಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿರಬೇಕು, ಅಥವಾ ಇತರರಿಂದ ಅವು ಇರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಶೋಧಕ ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ, ಇತರರು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತಾನಾಗಿ ಅರಿತಿರಬೇಕು, ಅಥವಾ ಇತರರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಹೆಜ್ಜೆ. ಇದನ್ನು ರೋಗಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು, ಬಹುಶಃ ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟಕರವಾದುದು. ಮುಂದೆ ಬರುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಶೋಧಕ ಎಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ, ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಅವನಿಗೆ ಗೋಚರವಾದಾಗ, ಅವನು ಅದನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಆ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೆ ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲ ಮೂಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಸಂಶೋಧ

ನೆಯ ಮೂಲದಲ್ಲೂ ಈ ಕುತೂಹಲವಿರುತ್ತದೆ. ಇತರರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆದುರಿಸಿದಾಗ ಇಲ್ಲವೇ ಅವನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ತೃಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ತೋರಿಕೆಯ ತೃಪ್ತಿ ಸಂಶೋಧಕನ ನಿಜವಾದ ಶತ್ರು. ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕು. ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ತೋರಿಬಂದಾಗ, ಅದು ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗಾಢವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಸಂಶೋಧಕನೊಬ್ಬ ಸಂಶಯಪಿಶಾಚಿಗ್ರಸ್ತ. ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವು ಕಂಡುಬಂದಾಗ, ಮೊದಲು ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಳುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯೆಂದರೆ ಸಂಶಯ. ಇದು ಇತರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೇ, ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಶಯವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವರೆಗೆ ಅವನು ಸಂಶಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ.

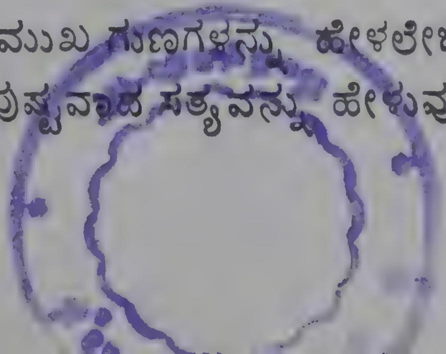
ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಕ್ಕುಬಿಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸುವವರೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ಅದು ದೊಡ್ಡದಿರಬಹುದು, ಸಣ್ಣದಿರಬಹುದು ; ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದರೆ ಏನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಏನಾದರೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೆಂಬ ಅರಿವಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗದೇ ಇರಬಹುದು ; ಇತರರಿಗೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ವ್ಯರ್ಥ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನೆನಪಿಡಬೇಕು—ಸಂಶೋಧಕನ ಮುಂದೆ ಇರುವುದು ಸಮಸ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ; ಅದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದು-ಸಣ್ಣದು, ಉಪಯುಕ್ತ-ಅನುಪಯುಕ್ತ ಎಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಇತರರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದು ಕಾಣಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷವೋ ಅಷ್ಟೇ ಸಂತೋಷ ಸಣ್ಣ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದಾಗ.

ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕರೆ ಮನಸ್ಸು ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ಸದಾ ಮಗ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಡುವು ಸಿಕ್ಕಾಗ, ನಿದ್ದೆ ಬಾರದಿದ್ದಾಗ, ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನೇ ಕುರಿತು ಚಿಂತನೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬೆಳಕು ಬರಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವನೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಅವನು

ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಯಾರೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಆಡಿದ ಒಂದು ಮಾತು, ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ನೋಡಿದ ಒಂದು ಊರಿನ ಹೆಸರು, ಕೇಳಿದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು, ಯಾವುದೋ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸಿಕ್ಕ ಒಂದು ಸೂಚನೆ—ಇವು ಸಣ್ಣ ಸಂಗತಿಗಳಾದರೂ ಅವನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಫಳಕ್ಕನೆ ಮಿಂಚಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಬೀರಬಹುದು. ಅವನು ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಯಾದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ವಿವೇಚನೆಗೆ ಈಡು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಸಾಮಗ್ರಿ ಅಥವಾ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತವೆ ಅತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಅವುಗಳು ಧ್ವನಿಸುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳಿಂದಲೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಧಾರಸಾಮಗ್ರಿ ಸಿಗುವ ವರೆಗೆ ಕಾಯುವಷ್ಟು ತಾಳ್ಮೆ ಅವನಲ್ಲುಂಟು. ಅವಸರವೆನ್ನುವುದು ಸಂಶೋಧಕನ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಶತ್ರು. ತನ್ನಿಂದ ಪರಿಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ವಾಗದಿದ್ದರೆ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಾಗಿಯೇ ಉಳಿಸುವನೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಹೊರಟು, ತಪ್ಪುತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉಳಿದವರನ್ನು ಅವನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೊಯ್ಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಏಕೆಂದರೆ ಇಂತಹ ತಪ್ಪು ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಳಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಅವು ಜನರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನ್ನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವಂತಿದ್ದರಂತೂ ಅವುಗಳಿಂದ ಅಪಾಯವೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ಸಂಶೋಧಕನು ಸತ್ಯವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಅವನೂ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ; ಅವನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿ ಮಿತವಾಗಿರಬಹುದು. ಇಂತಹ ಸಮಯ ದಲ್ಲಿ ಅವನು ತಪ್ಪು ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಆ ತೀರ್ಮಾನ ತಪ್ಪಾದುದು ಎಂಬುದು ಮುಂದಿನವರು ಕಂಡುಕೊಂಡದ್ದೇ ಹೊರತು, ಅವನು ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಸರಿ ಎಂದು ನಂಬಿರಲೂ ಸಾಧ್ಯ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಕ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯೆಂದು ತೋರಿದ್ದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನವರು ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುತ್ತಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಕನ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಒಂದು—ಆಧಾರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪುಷ್ಟವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ

ನಿರ್ಭೀತಿ. ಅವನು ಹೇಳುವ ಸತ್ಯ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸತ್ಯವೆಂದು ನಂಬಿರುವ ಭಾವನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರಬಹುದು ; ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಅಪ್ರೀತಿಗೆ ಅವನು ಗುರಿಯಾಗಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾಳೆ ನಿಲ್ಲುವುದು ಸತ್ಯವೇ ಹೊರತು ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲ, ಭಾವೋದ್ರೇಕವಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರಿವು ಅವನಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಅವನ ಧೈರ್ಯವೂ ಹೌದು. ಅವನು ಎಂದೂ ಇತರರಿಗೆ ಹೆದರಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ವಿರೂಪಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಣ—ತಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ, ತನ್ನದು ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನವಲ್ಲ ಎಂದು ಇತರರು ಸಾಧಾರವಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಬಳಿಕ ತನಗೇ ಹಾಗನ್ನಿಸಿದರೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ, ಅವಮಾನಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವ ಸಂಶೋಧಕರು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವವರು ಯಾರು ? ಅಥವಾ ಈಗ ಬಿಡಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾದರೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದುವೇ ? ಸಂಶೋಧಕನಿಗೆ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು, ಹೊರಕ್ಕೆ ತಂದವರು ಯಾರು ಎಂಬುದಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾನು ಕಾರಣನಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ನಿಜ ; ಆದರೆ ಈಗ ತಾನು ಕಾರಣನಾಗಿರದಿದ್ದರೂ ಇತರರು ಆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಲು ತಾನು ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟೆನಲ್ಲ ಎಂಬ ಹೆಮ್ಮೆ ಅವನಿಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸತತವಾದ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದವರಾರೂ ಸಂಶೋಧಕರಾಗಲಾರರು. ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಮುಖ್ಯವೇ, ಶ್ರಮ ಮುಖ್ಯವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಉತ್ತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಮ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಬರಿಯ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬಹುದೂರ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲಾರದು. ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆಯಿದ್ದರೂ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಯಾರೂ ಸಂಶೋಧಕರಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಶೋಧಕನೊಬ್ಬ ಮಾನಸಿಕ ಶ್ರಮಜೀವಿ.

'ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಶ್ರಮ' ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಬೇಕೆಂದೇ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಓದುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿ ಅದ್ಭುತ. ಹತ್ತಾರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹಲವು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಯಾವುದೋ

ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪಟ್ಟಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕರತಲಾಮಲಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಯಾವ ಹೊಸತನ್ನೂ ಹೇಳಲಾರರು, ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡಿಸಿ ಪ್ರಚಲಿತ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾರರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಕರಾಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅತ್ಯಪೂರ್ವ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಶ್ರಮವಿದ್ದರೂ ಆ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಓದಿ ಆದಷ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಕಾತರವಿರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಳವಾದ ಜ್ಞಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನಾಸಕ್ತರು. ಎರಡನೆಯ ವರ್ಗದವರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಹೀಗೆ ಕಲಿತದ್ದನ್ನು ಕಲಿತ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತರು. ತಾವು ಕಲಿತದ್ದರಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ ಎಂಬ ಅರಿವೇ ಅವರಿಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಆಳವುಂಟು, ಅಗಲವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಂಶೋಧಕನಿಗೆ ಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಳ, ಅಗಲಗಳೆರಡೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಅವನು, ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಓದುವುದೆಲ್ಲವೂ ಯಾವುದೋ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ. ಓದಿಗೋಸ್ಕರ ಓದು ಎಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವನಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅವನು ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದುತ್ತಿರುವನೆಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಉಳಿದವರು ಕೇವಲ ರಸಾಸ್ವಾದನೆಗಾಗಿ ಓದಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಅರ್ಥವಾಗದ ಯಾವುದೋ ಪದ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಕ್ಲೇಶದಾಯಕವಾದ ಪಾಠಾಂತರವಿದ್ದರೆ ಅವರು ಪಾಯಸದಲ್ಲಿನ ಕಲ್ಲಿನಂತೆ ಅದನ್ನು ಭಾವಿಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಂಶೋಧಕ ಅಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಕುತೂಹಲ ತಾಳುತ್ತಾನೆ; ಆ ಕ್ಲೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಉಳಿದ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಓದುವಾಗ ಆ ಕ್ಲೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಂತಹ ಸಹಾಯಕ ಸಾಮಗ್ರಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಿಗಬಹುದೋ ಏನೋ ಎಂದು ಆಸೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ.

ಸಂಶೋಧಕನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬಿಡಿಸದ ಹತ್ತಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಲು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಖಾಲಿ ಜಾಗ

ಗಳುಳ್ಳ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಅವನ ಅಧ್ಯಯನ ಸಾಗಿದಂತೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಈ ಖಾಲಿಜಾಗಗಳು ಭರ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ; ಹೊಸ ಖಾಲಿಜಾಗಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅವನ ಮನಸ್ಸೊಂದು ಸಂಶಯಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಕೇಂದ್ರವೂ ಹೌದು, ನಿವಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರವೂ ಹೌದು.

ಸಂಶೋಧಕನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಎಚ್ಚತ್ತಿರುವ ಜೀವಿ. ಯಾವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ, ಯಾವುದರ ಸಹಾಯದಿಂದಲಾದರೂ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಬೀಳಬಹುದು ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವನು. ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು, ಕುಳಿತು ಯೋಚಿಸಿದರೂ ಬಿಡಿಸಲಾಗದ ಗಂಟು, ಎಲ್ಲೋ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ಕಡೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಹೊರ ನೋಟಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಒಳಗೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದಿರಬಹುದು.

ವಿದ್ಯೆಗೆ ಎಂತೋ ಅಂತೆಯೇ ಸಂಶೋಧಕನಿಗೂ ಶತ್ರುಗಳು ಮೂರು–ಅಶುಶ್ರೂಷೆ, ತ್ವರೆ ಮತ್ತು ಶಂಸೆ ("ಅಶುಶ್ರೂಷಾ ತ್ವರಾ ಶಂಸಾ ವಿದ್ಯಾಯಾಃ ಶತ್ರವಃ ತ್ರಯಃ"). ಗುರುಗಳ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯೆಯ, ಸರಸ್ವತೀ ದೇವಿಯ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡದಿರುವುದೇ ಅಶುಶ್ರೂಷೆ. ಸಂಶೋಧಕ ಆರಂಭದಲ್ಲಾದರೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಬಳಿ ಶಿಷ್ಯವೃತ್ತಿಯನ್ನವಲಂಬಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧಕ ಬರಹಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವನು ವಿದ್ಯೆಗೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಮಾರಿಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ತನ್ನ ಬಹು ಕಾಲವನ್ನು ಗ್ರಂಥಾವಲೋಕನದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ತ್ವರೆ—ಅವಸರ, ಎಂದರೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಲಿತುಬಿಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅವಸರ. ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಸರವೆನ್ನುವುದು ಸಲ್ಲದು. ಒಬ್ಬ ಸಂಶೋಧಕ ನಾಲ್ಕು ಪುಟಗಳ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಲು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಶ್ರಮಿಸಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ವಾರಗಳು ಶ್ರಮಿಸಿ, ಆಮೇಲೂ ಏನೂ ಬರೆಯದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಜ್ಞಾನವೆನ್ನುವುದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಗಳಿಸಬೇಕಾದ ವಸ್ತು. ಶಂಸೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಶಂಸೆ ಎಂದರೆ ಹೊಗಳಿಕೆ. ಸಂಶೋಧಕನೂ ಇತರರಂತೆ ಇತರರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ,

ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೀರ್ತಿಯ ಆಸೆಯೂ ಇರಬಾರದು. ಅಥವಾ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಕೀರ್ತಿ ಬಂದಾಗ ಅದರಿಂದ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮರೆತು ತನ್ನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಅವನೊಬ್ಬ ಸದಾ ಅತೃಪ್ತ ಜೀವಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಅಥವಾ ಬಿಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅವನಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ಅವನನ್ನು ಕಾಡತೊಡಗುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಕೆಲಸದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದೇ ಅವನಿಗೆ ಬಿಡುವು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಂಶೋಧನೆ ನೀರಸ ಕೆಲಸ. ಆದರೂ ಸಂಶೋಧಕನಿಗೆ ಆನಂದದ ಕ್ಷಣಗಳು ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಇತರರಿಗೆ ಹೊಳೆಯದಿದ್ದ ಯಾವುದೋ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೊಳೆದಾಗ, ಅಪೂರ್ವ ಸಂಗತಿಯೊಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ, ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂತೋಷ ಅವನ ಆಯಾಸವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಹೊಸ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನೂ ಚೈತನ್ಯವನ್ನೂ ಅವನಲ್ಲಿ ತುಂಬುತ್ತದೆ.

ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಸಂಶೋಧನೆ ಎನ್ನುವುದು ಬರಿಯ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯುವುದಲ್ಲ. ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಬೀರುವುದು ಅಥವಾ ಹಿಂದಿನವರು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಹೊಸ ಬೆಳಕು ಬೀರುವುದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈಗಾಗಲೇ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೂಪಕ್ಕಿಳಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನೇ ಎಷ್ಟು ಮನೋಹರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೂ ಅದು ಸಂಶೋಧನೆ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ಅಂತಹ ಗ್ರಂಥವು ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಒಂದು ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕವೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.* ಇತರ ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುವುದೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ.

* ಐದುನೂರು ಪುಟಗಳ ಅಂತಹ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕಿಂತ ಐದು ಪುಟಗಳ ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯಿದೆ. ಇದು ಉಪಯೋಗದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ ಮಾತಲ್ಲ; ಒಟ್ಟು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೊಡಬಹುದಾದ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕಾಣಿಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ ಮಾತು.

ಹೊಸತನ ಎಂಬುದು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಜೀವಾಳ. ಸಂಶೋಧಕ ತನಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವವರಿಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ, ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ತೋರದಿದ್ದರೆ ಅವನ ಕೆಲಸ ಸಂಶೋಧನೆ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ಅವನ ಕೆಲಸ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವವರೆಲ್ಲರೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಎಂ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಪಿಎಚ್. ಡಿ. ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಂದ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅವರ ಸೂಚನೆಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಪಾಠಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಓದಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಪರೀಕ್ಷೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಸಂಗತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇತರರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆದಷ್ಟು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆದಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇ ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ತೊಡಗಿದಾಗ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಪರಿಚಿತವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವೊಂದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಯ ಕೈಹಿಡಿದುಕೊಂಡೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಗುವನ್ನು ತಾಯಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಕೈಬಿಟ್ಟು ನೀನೇ ನಿಂತುಕೊ, ನಡೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಆ ಮಗುವಿಗಾಗುವ ಅನುಭವ ಅವರಿಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಂದ [the guide] ಸೂಚಿತವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹತ್ತಾರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಅವುಗಳ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ನೂರಾರು ಪುಟಗಳನ್ನು ಬರೆದುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕಾಲಕಳೆದಂತೆ, ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಅರಿವಾದಂತೆ ತಾವು ಬರೆದದ್ದು ಏನೂ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲದ್ದು ಎಂಬ ನೋವಿನ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೊಸದಾಗಿ ಸಂಶೋಧನರಂಗಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವವರು ತಾವು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ನಿರ್ದೇಶಕರೊಡನೆ, ಇತರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೊಡನೆ, ಮಿತ್ರರೊಡನೆ ಮೊದಲು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸುವುದೊಳ್ಳೆಯದು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ, ಹತ್ತಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ, ಅಭಿರುಚಿಗೆ ಒಪ್ಪುವಂತಹದು, ಯಾವುದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಮಗ್ರಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಆ ಸಾಮಗ್ರಿಯು ತನಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸ್ಥೂಲಪಂಚಯ ಅತ್ಯಂತ ಆವಶ್ಯಕ. ನಿರ್ದೇಶಕರಿಂದ ಸೂಚಿತವಾದ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಯೋಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟು, ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಬಳಿಕ ನಿಜವಾದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಲಹೆ. ಕೆಲವರು ಅತಿಯಾಸೆಯಿಂದ, ಮುಗಿಸಲು ಅನೇಕ ವರ್ಷ ಹಿಡಿಯುವ ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕಾರು ಜನ ಕೂಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವನ್ನು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮೊದಲೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು ಸಂಶೋಧಕನೇ; ನಿರ್ದೇಶಕರು ಕೇವಲ, ಹೆಸರೇ ಹೇಳುವಂತೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು. ಅವರು ಸೂಚಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ, ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಥೂಲವಾದ ಜ್ಞಾನವಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸಮಾಡುವ ರೀತಿ, ಓದಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಲೇಖನಗಳು, ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ರೀತಿ, ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ವಿಧಾನ, ಭಾಷೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸಿ, ಕಟು ಮಾತಾಡಿ, ಉತ್ತೇಜನಕೊಟ್ಟು ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ವಿಷಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾಲ್ಕಾರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಶೋಧಕ ತನ್ನ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗಿಂತ ಆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿರುತ್ತಾನೆ, ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸಹಜವೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಶೋಧಕ ತನ್ನ ಅಭಿರುಚಿ, ಶಕ್ತಿಯ ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ.

ಒಮ್ಮೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೈಬಿಡಲೇಕೂಡದು, ಹೇಗೋ ಏನೋ ಅದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹಠ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಮೊದಲ ಎರಡು, ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಧ್ಯಯನ ವನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಓದಬೇಕಾದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಲೇಖನಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವನೂ ಅವನ ನಿರ್ದೇಶಕರೂ ಕುಳಿತು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ವಿಷಯದ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲೇ ಬಹಳ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ದಲ್ಲೇ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಷಯವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ಇತರರಿಗೆ ಆ ವಿಷಯ ಎಷ್ಟೇ ನೀರಸ ವಾಗಿರಲಿ, ಅಲ್ಪವಾದುದಾಗಿರಲಿ—ಅದನ್ನು ಅವನು ಲೆಕ್ಕಿಸಕೂಡದು. ಅವನಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸಂತೋಷದ ಅನುಭವ ಆದರೆ ಅದೇ ಅವನಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವುದರ ನಿಜವಾದ ಒರೆಗಲ್ಲು.

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವೊಂದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸುವ ಮುನ್ನ ಅವರಿಂದ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಬರಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಿಂದಿನವರು ಯಾವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು, ಹೇಗೆ ನಿರೂಪಿಸಿದರು ಮುಂತಾದ ಸಂಗತಿಗಳ ಅನುಭವ ಅವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಅಥವಾ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಧೈರ್ಯ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕೈಹಾಕಬಹುದು. ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ವರ್ಷದ ಅಥವಾ ಮೊದಲ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಲಸ ಸಂಪೂರ್ಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು ಎಂದು ಕೊರಗಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಅಪವ್ಯಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮೇಲಿನದು ಉತ್ತಮ ಸಾಧನ. ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಈಸುವವರು ಹೊಳೆಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹೊಂಡದಲ್ಲಿ ಈಸು ಕಲಿಯು ತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲವೇ?

ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂಶೋಧನ ಕಾರ್ಯವನ್ನಾರಂಭಿಸುವ ಮುನ್ನ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಸಂಶೋಧಕರಿಂದ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತಾನು ಸಂಶೋಧನಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹನೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟನಂತರ ಅವನಿಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಆರಂಭಿಸಲು ಅನುಮತಿಯೀಯುವ ಪದ್ಧತಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾದುದು.

ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತದ್ದಾಯಿತು. ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡವರಿಗಂತೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಒಂದಲ್ಲ, ಹತ್ತಾರು ಹೊಳೆಯುತ್ತವೆ. ಅವು ಹೇಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತವೆ, ಯಾವಾಗ ಹೊಳೆಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕಾಲು ಭಾಗ; ಉಳಿದದ್ದು ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದು.

ಸಂಶೋಧಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಅವನ ವಶದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಆರಿಸಿಕೊಂಡಾದಮೇಲೆ ಅವನು ಅದರ ವಶವಾಗುತ್ತಾನೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ನಿರ್ದೇಶಕರೊಡನೆ ಮತ್ತು ಇತರರೊಡನೆ ಕುಳಿತು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನವರು ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದು ಅವರ ಕೃತಿಗಳು ಅಚ್ಚಿನ ರೂಪದಲ್ಲೋ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಲ್ಲೋ ದೊರಕುವಂತಿದ್ದರೆ, ಆ ಗ್ರಂಥಗಳ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆಗಳು [Contents] ಅವನಿಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತವೆ. ತಾನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಅವನು ಎಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ನಾವು ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಆ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಿತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಮುಂದೆ ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ

ಹೊಸದಾಗಿ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಪಾರವಾದ ಕಾಲವೂ ಶ್ರಮವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ದೊಡ್ಡ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡೆವೋ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅದೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದಲ್ಲ. ಕ್ರಮೇಣ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಅನುಕೂಲವುಂಟು. ನಮಗೆ ಏನು ಬೇಕು, ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಖಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದುತ್ತೇವೆಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಅದರಲ್ಲಿರು ವುದೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಆದಿಯಿಂದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗು ವುದು ವ್ಯರ್ಥಾಯಾಸ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಯಾವ ಸಾಮಗ್ರಿ ಉಪಯುಕ್ತ; ಯಾವ ಸಾಮಗ್ರಿ ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಎಂಬು ದರ ಅರಿವು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಈ ಅರಿವು ಮೊದಲು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ದಲ್ಲೇ ಅದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹುಮುಖ್ಯ.

ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಂಗ್ರಹಣ

ವಿಷಯಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಎರಡು ಬಗೆಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸ ಬಹುದು. ಒಂದು—ಮೂಲಸಾಮಗ್ರಿ [basic material]; ಮತ್ತೊಂದು– ಆನುಷಂಗಿಕ ಸಾಮಗ್ರಿ [secondary material]. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ. ಮೂಲ ಆಕರಗಳಿಂದ ನಾವು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಾಮಗ್ರಿಯೇ ಮೂಲಸಾಮಗ್ರಿ. ಮೂಲ ಆಕರವು ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳಾಗಿರ ಬಹುದು, ಶಾಸನಗಳಾಗಿರಬಹುದು, ಹಳ್ಳಿಯವರು ಆಡುವ ಭಾಷೆಯಾಗಿರ ಬಹುದು, ಒಂದು ಸಮಾಜದ ಜೀವನವಿಧಾನವಾಗಿರಬಹುದು, ಸರ್ಕಾರದ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳಾಗಿರಬಹುದು ಇತ್ಯಾದಿ. ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇಂತಹ ಸಾಮಗ್ರಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ. ಯಾರೂ ಉತ್ತು ಬಿತ್ತಿರದ ಕನ್ನೆನೆಲದಂತಿರುವ ಈ ಮೂಲ ಆಕರಗಳನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೋ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಷ್ಟು ಗುರುತ್ವವೂ ಹೊಸತನವೂ ಬೆಲೆಯೂ ಲಭ್ಯ

ವಾಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬಹು ಶ್ರಮಪಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಆನುಷಂಗಿಕ ಸಾಮಗ್ರಿ—ಇತರ ಲೇಖಕರು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ, ಲೇಖನಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಾಮಗ್ರಿ. ಇದು ಎಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವದ್ದಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಸ್ಥಾನ. ಸಂಶೋಧಕ ಈ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು. ಆನುಷಂಗಿಕ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಎರಡು ಬಗೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು—ಆ ಲೇಖಕನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮೂಲಸಾಮಗ್ರಿ; ಎರಡು—ಅವನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ವಿಮರ್ಶೆ, ತೀರ್ಮಾನ. ಆನುಷಂಗಿಕ ಸಾಮಗ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಸಾಮಗ್ರಿ ದೊರೆತರೆ ಸಂಶೋಧಕನು ಕೇವಲ ಅದನ್ನೇ ನಂಬಿ, ಅದನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲವಾಗಿರುವ ಆಕರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಾನೇ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಸರ್ವೋತ್ತಮ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಮೂಲಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಲೇಖಕನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ವಿರೂಪಗೊಳಿಸಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆನುಷಂಗಿಕ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದು ಮೂಲಸಾಮಗ್ರಿಯೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಸಂಶೋಧಕ ಬರಿಸಿದರೆ ಅವನು ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು—ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಲೇಖಕನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ವಿಮರ್ಶೆ, ತೀರ್ಮಾನ, ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ಬಿಡುವುದು ಸಂಶೋಧಕನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗುಮಾಡುವುದು ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಮೂಲಸಾಮಗ್ರಿಯಾಗಲಿ, ಆನುಷಂಗಿಕಸಾಮಗ್ರಿಯಾಗಲಿ—ಅವುಗಳನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾವು ಶ್ರಮ, ಕಾಲಗಳ ಅಪಾರವಾದ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು, ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ. ಕೆಲವರು ಆ ಎರಡು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆಯುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಂಬಿ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಬಂಧಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಗಿಂತ ಕಣ್ಣು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ. ನಾವು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುವಾಗ, ಕೊನೆಗೆ ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರಹಕ್ಕಿಳಿಸುವಾಗ ಇಡೀ ಸಾಮಗ್ರಿ

ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಮುಂದಿರಬೇಕು, ಅಥವಾ ಬೇಕೆಂದ ತಕ್ಷಣ ಸಿಗುವಂ ಬೇಕು. ನೋಟ್‌ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಒಂದೊಂ ಅಂಶಕ್ಕೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಬೇಕು, ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಂಡಿರು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಶಬ್ದಕೋಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದ ಬದಲು ಬಿಡಿಹಾಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದ ಆದರಲ್ಲೂ ದೊಡ್ಡ ಹಾಳೆಗಳಿಗಿಂತ ಅರ್ಧ ಹಾಳೆಗಳು ಒಳ್ಳೆಯದ ಒಂದೊಂದು ಹಾಳೆಯಲ್ಲೂ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೆ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬರೆದುಕೊಂಡ ಹೋಗುವುದು ಉತ್ತಮ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಹಾಳೆಗಳು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತ ಮತ್ತು ಅವು ಹೆಚ್ಚಿದಷ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕಿಂತ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಚೀಟಿಗಳು ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಿಕೆಗಳು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ. ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು (ಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು). ಚೀಟಿಯ ಗಾತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ $5 \cdot 5 \times 3 \cdot 5$ ಅಂಗುಲ ಗಾತ್ರದ ಚೀಟಿಗಳು ಹಿಡಿದು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದು ಚೀಟಿಯಲ್ಲೂ ಒಂದು ಅಂಶ ಅಥವಾ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಅಂಶ ಆ ಚೀಟಿಯ ಎರಡು ಮಗ್ಗುಲುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಚೀಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಅವೆರಡನ್ನೂ ಸ್ಟೇಪಲ್ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಹೊಲಿಯಬಹುದು. ಆ ಚೀಟಿಯ ಮೊದಲ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಎಡಗಡೆ ಆ ಸಂಗತಿಯ ಆಕರವನ್ನೂ, ಬಲಗಡೆ ಆ ಸಂಗತಿ ಯಾವ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವುದೋ ಆ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನೂ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು (ಒಂದೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಸಂಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು). ಓದಿದ ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟವನ್ನೂ ಮರೆಯದೆ ನಮೂದಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಹೀಗೆ ವಿಷಯಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳು ಗಳಲ್ಲೇ ಚೀಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅನೇಕ ಸಾವಿರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದುಕಡೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಜೋಡಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಯಾವುದೂ ಕಳೆದುಹೋಗ ದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬುದೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಮೂಲಸಾಮಗ್ರಿಗೆ ಒಂದು ಬಣ್ಣದ ಒಂದು ಗಾತ್ರದ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದರೆ ಆನುಷಂಗಿಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬಣ್ಣದ ಇನ್ನೊಂದು ಗಾತ್ರದ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಗಳಿವೆ. ಚೀಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ಅದು ಮೂಲಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಸಾಮಗ್ರಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಬಣ್ಣದ, ಗಾತ್ರದ ಚೀಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅನ್ನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು, ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು, ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ಗುರುತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಾದುದು.

ಇದೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟವೆಂದು ತೋರಬಹುದು, ಆರಂಭದಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಕಷ್ಟ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ತರುವ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚೀಟಿಗಳ ಪದ್ಧತಿಯ ಬೆಲೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ; ನಮ್ಮ ಶ್ರಮವು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಾವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಯಾವ ಸಾಮಗ್ರಿಯೂ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಚೀಟಿಗಳ ಪದ್ಧತಿಯು ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗದೇ ಇರಬಹುದು. ಎಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಹೊಂದುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಇದರ ಅನುಕೂಲಗಳು ಅಪಾರ. ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಇಸ್ಪೀಟ್ ಎಲೆಗಳಂತೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮವಾಗಿ, ಕಾಲಾನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ಒಂದು ಚೀಟಿಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯು ಇನ್ನೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಬರುವಂತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಗುಂಪಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದು.

ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಂಗ್ರಹದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸೂಚನೆ—ಯಾವ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಆಲಸ್ಯ ಅಥವಾ ಸೋಮಾರಿತನವು ಅಕ್ಷಮ್ಯ. ಮೂಲಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಹಾಕುವಾಗ ನಾವು ಎಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ, ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬೇಡವಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಾಮಗ್ರಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಬಿಡಿ ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಕೃಪಣತೆ ತೋರಿದರೆ ಮುಂದೆ ನಾವು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆನುಷಂಗಿಕ ಸಾಮಗ್ರಿಯ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲೂ. ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ

ವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಇತರರು ಆಗಲೇ ಏನೇನು ವಿಚಾರಮಾಡಿರ ವರೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವ ಬರಹಗಳ ಸಾರಾಂಶ ಸಾಕಾಗಬಹುದು; ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಉದ್ಧರಿಸಲ ಅರ್ಹವೆಂದು ತೋರುವ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಬರೆದುಕೊಳ್ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಸಾರಾಂಶ ಯಾವುದು, ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಪ್ರತಿಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಉಚಿತ ಚಿಹ್ನೆ ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಂಗ್ರಹದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅನುಭವದ ಅಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದದ್ದನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಬಿಡುವುದುಂಟು. ಅತಿ ಅಮುಖ್ಯವಾದದ್ದನ್ನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗುವುದುಂಟು. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವ ಬಂದಂತೆ ಯಾವುದು ಮುಖ್ಯ-ಅಮುಖ್ಯ, ಅಗತ್ಯ-ಅನಗತ್ಯ ಎಂಬ ವಿವೇಚನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿರಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಂತೆಯೇ ಅನುಭವವೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ತಾವು ಓದಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳ, ಲೇಖನಗಳ ಹೆಸರು, ಅವುಗಳ ಕರ್ತೃಗಳು, ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟನೆಯ ವರ್ಷ, ಲೇಖನವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಪ್ರಕಟವಾದ ಪತ್ರಿಕೆ, ಅದರ ಸಂಖ್ಯೆ (ಸಂಪುಟ, ಸಂಚಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟನೆಯ ವರ್ಷ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯೂ ಗುರುತುಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಪುಟಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವುದನ್ನಂತೂ ಅಪ್ಪಿತಪ್ಪಿಯೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಡೀ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೋ ಲೇಖನವನ್ನೋ ತಿರುವಿಹಾಕುವ ಅಥವಾ ಓದುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರಬಹುದು. ಒಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನೋ ಲೇಖನವನ್ನೋ ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಲೇಖನಗಳು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ತಕ್ಷಣವೇ ನೋಟ್‌ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಗುರುತುಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ವೋತ್ತಮವಾದುದು.

ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದು

ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅದನ್ನು ವಿವೇಚನೆಗೆ ಒಳಗುಮಾಡಿ ಬರಹದ ರೂಪಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿಗೂ ವಿಷಯಸಂಗ್ರಹವಾಗದೆ ಅದರ ವಿವೇಚನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಂಗ್ರಹ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಂತೂ, ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣದ, ಗಾತ್ರದ ಚೀಟಿ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಿಕೆಗಳ ರಾಶಿ ಕುಳಿತಿದೆ. ನಾವು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಘಟ್ಟವನ್ನು ತಲಪಿದ್ದೇವೆ.

ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಹತ್ತು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿದ್ದರೆ ಹತ್ತು ಕಟ್ಟುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲೂ ಬರಬೇಕಾದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿ ಒಂದೊಂದು ಕಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಬಿಡಿ ಹಾಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಆಯಾ ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಳೆಗಳನ್ನೇ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈಗ ಸಮಗ್ರ ಸಾಮಗ್ರಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಮನಸ್ಸು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆಗಲೇ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಹತ್ತಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಮಾರ್ಗಗಳೂ ಇರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಅಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಂಗತಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಕಠಿಣ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ; ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಂಗತಿ ಸರಳವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳಕಿರುವ ಕಡೆ ಕತ್ತಲು ಬೀಳುತ್ತದೆ; ಕತ್ತಲಿದ್ದ ಕಡೆ ಬೆಳಕು ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಬೆಳಕು ಬೀಳುವ ಸೂಚನೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ (ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ನಾವು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅದು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಎಳಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇ ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು

ಸೆಳೆಯಬಹುದು. ನಿಬಂಧವೊಂದನ್ನು ಮುಗಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಂಶೋಧಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅದರ ಉಪಪ್ರಕೃತಿಗಳಂತಿರುವ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ). ಈಗ, ಎಂದರೆ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡುವ ವಿಧಾನ, ಆಧಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಪರಿಶೀಲಿಸುವ, ಅವುಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣತಿ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಹರಡಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಬಿಟ್ಟರೂ ವಿಷಯ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡಬಾರದು—ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗಿಹೋಗಬೇಕು. ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳು ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನದ ಕಡೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತವೆಯೋ ಅತ್ತ ಸಾಗಬೇಕು.

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಅಗತ್ಯ. ನಾವು ಸಂಶೋಧನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲೇ ಅಥವಾ ಆರಂಭಿಸಿ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಯಾವುದೋ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದುದು. ಹಾಗೆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅನೇಕ ಪ್ರಚೋದನೆಗಳಿರಬಹುದು. ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರುವ ಆಧಾರಗಳು, ಜನರ ನಂಬಿಕೆಗಳು, ತನ್ನ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಅಥವಾ ತನಗೆ ಚನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರುವುದು ಅಥವಾ ಸುಲಭವಾಗಿರುವುದು ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಬಹುದೆಂಬ ಬಯಕೆ—ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದೂ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲವೂ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿರಬಹುದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಪಾಯಕಾರಿ—ಇತರ ವಿದ್ವಾಂಸರ ನಿರ್ಣಯಗಳು. ನಾವು ಯಾರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗೌರವವಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆಯೋ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು ? ಒಂದು ಸಂಗತಿ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲದಂತೆ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಶೋಧಕ ಎಂದಿಗೂ ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಮೊದಲೇ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಡಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದೇ ಆದರೆ, ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಎಲ್ಲ ಆಧಾರಗಳನ್ನೂ ಆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಸುವ ಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗು

ತ್ತದೆ. ಆಧಾರಗಳು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ವಿರೂಪಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಶೋಧಕ ಇಂತಹ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಉಳ್ಳವನಾಗಿರಬೇಕು.

ಆಧಾರಗಳ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಮೂಡಿಬರುವ ತೀರ್ಮಾನವೇ ನಿಲ್ಲ ತಕ್ಕದ್ದು. ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಆಧಾರಗಳೇ ಬೆನ್ನೆಲುಬು. ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವು ಆಧಾರಗಳ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಊಹೆಯ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಕಲ್ಪನೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ; ಇದೆ, ಆದರೆ ಕೊನೆಯ ಸ್ಥಾನ.

ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಧಾರಗಳು ಸಂಗ್ರಹವಾದ ಮೇಲೆಯೇ ಸತ್ಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಏನನ್ನೋ ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಥವಾ ಯಾವುದನ್ನೋ ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ಸಂಗತಿ ಹೊಳೆಯ ಬಹುದು; ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿ ಹೀಗಿರಬಹುದೇ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಬಹುದು. ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇತರ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಡುತ್ತೇವೆ. ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೊಳೆದದ್ದು ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಸತ್ಯವೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಬಹುದು; ಅಥವಾ ಸತ್ಯವಲ್ಲವೆಂದೂ ನಿರ್ಣಯವಾಗಬಹುದು. ನಮಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದೇ ಸತ್ಯವೆಂಬ ಹಠವಿರಕೂಡದು. ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ಆಧಾರಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು (hypothesis) ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಧಾರಕಲ್ಪನೆಗಳು ನಿರ್ಣಯ ಗಳೆಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯಿರಕೂಡದು.

ಒಂದು ಸಂಗತಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಆಧಾರಗಳು ಬೇಕು? ಸರಿಯಾದ ಆಧಾರ ದೊರೆತರೆ ಒಂದೇ ಸಾಕು. ಸರಿಯಾದುವು ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಹತ್ತಾರು ಆಧಾರಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆ ಹರಿಯದೆಯೇ ಇರಬಹುದು. ನಾಲ್ಕು ಆಧಾರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೋ ಏನೋ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಐದನೆಯ ಆಧಾರವು ದೊರೆತು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಜಟಿಲಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ಸಂಗತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಂದು ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಏನೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಕಾಣಿಸದೆ ಇದ್ದದ್ದು, ಎರಡನೆಯ ಉಲ್ಲೇಖದಿಂದ ಆದು ಸಮಸ್ಯೆ

ಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಮೂರನೆಯ ಉಲ್ಲೇಖದಿಂದ ಅದು ಪರಿಹಾರವಾ ಬಹುದು.

ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನಾವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಆಧಾರಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವಂತಿರಬಹುದು. ಆಧಾರಗಳ ಸಹಾಯ ದಿಂದ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿದರೆ ಸಂತೋಷವೇ. ಬಗೆಹರಿಯದಿದ್ದ ಅದನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಧಾರಗಳು ದೊರೆತಾಗ ತಾನೇ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಇತರರು ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು. ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗದಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿಸದವನು ಸಂಶೋಧಕನೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಧಾರಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಕೆಳಗಿನ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳು ಅಂತಹ ಕಷ್ಟದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಸಂಶೋಧಕನಿಗೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿ. ಎಲ್ಲ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳಿಗೂ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನವು ದೊರಕಲಾರದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶ್ವಾಸ ಪಾತ್ರವಾಗಿರುತ್ತವೆ; ಕೆಲವು ಸಂಶಯಾಸ್ಪದವಾಗಿರುತ್ತವೆ ; ಇನ್ನು ಕೆಲವು ತಳ್ಳಿಹಾಕಲು ಯೋಗ್ಯ ವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಗದವಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚು ಮನ್ನಣೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ವರ್ಗದ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಇವು ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಅಥವಾ ಇತರ ವಿಶ್ವಾಸ ಪಾತ್ರ ಆಧಾರಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಇವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರನೆಯ ವರ್ಗದ ಆಧಾರಗಳಂತೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ.

ಆದರೆ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ನಂಬಲರ್ಹ, ನಂಬಲನರ್ಹ ಎಂದು ವಿಂಗಡಿ ಸಲು ಆಧಾರವೇನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗಿಂತ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ. ಕಾಲದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಘಟನೆ ಅಥವಾ ಸಂಗತಿಗೆ ದೂರದಲ್ಲಿರುವವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗಿಂತ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವವರ ಹೇಳಿಕೆ ಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ. ಕಲ್ಪನಾಪ್ರಧಾನರೂ ಭಾವುಕರೂ ಆದವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗಿಂತ ಅಂತಹ ಸ್ವಭಾವದವರಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು

ನಂಬಲರ್ಹ. ಈಚಿನ ಆಧಾರಗಳಿಗಿಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಆಧಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ನಂಬಲರ್ಹ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಒಂದು ಸಂಗತಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಘಟನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ದ್ವೇಷದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದವರು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ದ್ವೇಷ ಎಂತೋ ಅಂತೆಯೇ ಅತ್ಯಭಿಮಾನವೂ ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಾಗ ಈ ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನೂ ತೋಲನಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಅವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮೂಲಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಾಗ ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು, ಉದ್ದೇಶವೇನು ಎಂಬುದರ ವಿವೇಚನೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ನಾವು ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳುವಂತಿರಬೇಕು. ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾದದ್ದನ್ನು, ಮಾನವೀಯವಾದದ್ದನ್ನು ಮುಂದಿನವರು ಅಸಹಜವಾಗಿ, ದೈವಿಕವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜವೂ ಮಾನವೀಯವೂ ಆದ ಘಟನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ.

ಮೇಲಿನ ಕೆಲವು ಕೇವಲ ಸೂಚನೆಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇಂಥವೇ ಸರಿಯಾದ ಆಧಾರಗಳು, ಇಂಥವೇ ಸರಿಯಾದ ಆಧಾರಗಳಲ್ಲ ಎಂದು ಖಚಿತವಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಹೊರಟಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗವೆಲ್ಲವೂ ಸುಗಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಯಾವುದೋ ಸೂಚನೆ, ಯಾವುದೋ ಲೇಖನವನ್ನು ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ಆ ಲೇಖಕ ಆಡಿರುವ ಒಂದು ಮಾತು ಅಥವಾ ಅವನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಇನ್ನಾವುದೋ ಲೇಖನ, ಅಥವಾ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಂದ ಒಂದು ಹೊಳಹು–ಇವು ನಮ್ಮನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯ ಆಲೋಚನಾವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬಹುದು; ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹೊಸ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ತೋರಿದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಡೆತನಕ ನಡೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಿಗದೆ ನಿರಾಶರಾಗಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರಲೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು.

ನಾವು ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹಿಂದಿನವರು ಯಾರೂ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದು, ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವವರಲ್ಲಿ ನಾವೇ ಮೊದಲಿಗರಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಿರಾಳವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹಿಂದಿನವರು ಆಗಲೇ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಒಂದು ಖಚಿತವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನವಶ್ಯಕ. ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು; ನಮ್ಮ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಅದು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವಂತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನವರು ಚರ್ಚಿಸಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಅವರ ತೀರ್ಮಾನವು ಸಾಧುವಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿದರೆ ಅವರ ಚರ್ಚೆಗಳ ಸಾರಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಅವರ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿನ ದೋಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗಿಂತ ತಾನು ಎಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟು ದೂರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಶೋಧಕ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ತಪ್ಪುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಲ್ಲವೇ ಇವನು ಮುಂದೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು ?

ಊಹೆಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಆಧಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತಿದ್ದು, ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಊಹಿಸಲು ಬರುವಂತಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ಆಧಾರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಊಹೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಊಹೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಊಹೆ ಎನ್ನುವುದು ಕುದುರೆ ಇದ್ದಂತೆ; ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಶದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅನರ್ಥಕಾರಿ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ.

ನಮಗೆ ದೊರಕಿರುವ ಆಧಾರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಂಡ ಮುಖ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖವೂ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇತರರು ಎತ್ತಬಹುದಾದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತನಗೇ ಕಂಡುಬಂದಿರುವ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸು

ವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೊದಲಿನ ತೀರ್ಮಾನ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ, ಸತ್ಯಸಂಗತಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿದರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಬರವಣಿಗೆ (ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ರೀತಿ)

ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೈಲಿ ಮತ್ತು ಶೈಲಿಯ ಅಂಗವಾದ ಭಾಷೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಶೈಲಿ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಧಾನ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ. ವಿಷಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾದರೆ ಸಾಕು. ಭಾಷೆ ಬಹಳ ನೀರಸವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದೂ ಇದರ ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ವಿಷಯವನ್ನು ಮನೋಹರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮನೋಹರವಾದ ನಿರೂಪಣೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಭಾಷೆಗೆ ಇರಬೇಕಾದುದು ವಾಚ್ಯಾರ್ಥ ಒಂದೇ. ಸಂಶೋಧಕ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಯಾವುದನ್ನೂ ಓದುಗರ ಊಹೆಗೆ ಬಿಡಬಾರದು. ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಬಂಧದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತೇ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಆಮೇಲೆ ರೀತಿ ಅಥವಾ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಬಂಧ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನಿರಲಂಕೃತವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಲಂಕಾರಭೂಯಿಷ್ಠವೂ ಕೃತಕವೂ ಕ್ಲಿಷ್ಟವೂ ಆದ ಭಾಷೆ ಸತ್ವದ ಕೊರತೆಯ ಸೂಚನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಷಯದಿಂದ ಇತರರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಯಾವಾಗ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ತಿರುಳಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಭಾಷೆಯ ಕ್ಲಿಷ್ಟತೆಯಿಂದ ಮರೆಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಸಂಶೋಧನಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದವರ ಮೊದ ಮೊದಲ ಬರಹವನ್ನೂ ಕೊನೆಯ ಬರಹವನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದರ ಸತ್ಯತೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ದೊರಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಆಲೋಚನೆಗಳು, ತಮಗೇ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಸುಳಿಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಇತರರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಾಲಕಳೆದಂತೆ, ವಿಷಯ ಅವರ ಅಧೀನವಾದಂತೆ ಬರವಣಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಡಕಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಲೇಖನಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಓಡುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆ ಅವರಿಗೇ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಳವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳ ಭಾಷೆ ಸರಳವಾಗಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಬರಹ ವಿಷಯದ ಗಹನತೆಯಿಂದಾಗಿ, ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳ ಬಾಹುಲ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭಾಷೆಯ ಕ್ಲಿಷ್ಟತೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದೊಂದು ದೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲಂಕಾರಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದಿರುವುದು ಕ್ಷೇಮಕರ. ಅಲ್ಲೊಮ್ಮೆ, ಇಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಗಸು ಬಂದರೆ ಭೂಷಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಬಂಧದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಅಂತಹ ಶೈಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನಗತ್ಯ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಭಾಷೆ ಓದುವವರಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಂಭವವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯವೇ ಪ್ರಧಾನವಾದ್ದರಿಂದ ಶೈಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅದರ ಒಟ್ಟು ಬೆಲೆಗೆ ಯಾವ ಚ್ಯುತಿಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶೈಲಿಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದು ವಿಷಯವೂ ಗಹನವಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಓದಲು ಹಿತವಾಗುವುದೇ ಹೊರತು, ಶೈಲಿಯಿಂದಲೇ ಅದರ ಬೆಲೆ ಏರುವುದಿಲ್ಲ. ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಶೈಲಿ ಮತ್ತು ಅಲಂಕಾರಿಕ ಭಾಷೆಗಳೆರಡೂ ಸಮಾನಾರ್ಥಕಗಳಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೆನಪಿಡಬೇಕು.

ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯಗಳು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕವಾಗಿದ್ದು, ಲೇಖಕನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮೂಡಿರಬೇಕು. ಮಾತುಗಳ ದುಂದುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆ, ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆ, ಸಂದಿಗ್ಧತೆಗಳು ಇಂತಹ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಬಂಧದ ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಶೈಲಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ನಾಲ್ಕಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಶೋಧನ ನಿಬಂಧಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದರೂ ಪ್ರಬಂಧಗಳಿಗೂ ಅವು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ.

ನಿಬಂಧದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆ, ಸಮಸ್ಯೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣ ಅಥವಾ ಒದಗಿದ ಸನ್ನಿವೇಶ, ಮೂಲಸಾಮಗ್ರಿ ದೊರೆತ ಆಕರಗಳು, ಅಧ್ಯಯನದ

ಕ್ರಮ, ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಆಗಲೇ ಆಗಿರುವ ಕೆಲಸದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವೇಚನೆ, ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾಣಿಕೆ, ತನ್ನ ನಿಬಂಧದ ಇತಿಮಿತಿಗಳು, ಮುಂದೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಗತಿಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿರಬೇಕು. ಇದು ನಿಬಂಧದ ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಾಯ ವಾದರೂ ಇದನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಾಯವಾದ ಬಳಿಕ, ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಒಳ ಅಧ್ಯಾಯ ಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಹೆಸರು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿವೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಖಚಿತಗೊಳಿಸು ತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಮುಂದಿರುವ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಲು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆ ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಯುಳ್ಳ ಸಾವಿರಾರು ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪಿನಲ್ಲೂ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುವ ಪರಿಮಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎರಡು ಮೂರು ಪುಟಗಳ ಒಳ ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದೂ ಸುಲಭ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಳ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಧಾನವು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಸರಿಹೋಗದೇ ಇರಬಹುದು.

ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಆಧಾರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದೆಯಷ್ಟೆ. ನಮ್ಮ ಚರ್ಚೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನದ ಅಂಗವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಓದಿ ಗ್ರಹಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಅಂತಹ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವುದು ಅನವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಮೂಲಸಾಮಗ್ರಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆನುಷಂಗಿಕ ಸಾಮಗ್ರಿಯಾಗಲಿ ಅವುಗಳ ಆಕರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲಗಳಿವೆ. ಒಂದು—ನಾವು ಊಹೆಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳಿವೆ, ಸಂಶಯವಿರುವವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದು—ನಾವು ಉದ್ಧರಿಸಿರುವ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವು ಗಳನ್ನು ಮೂಲದಲ್ಲೇ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವ ಇತರರಿಗೂ ಅವುಗಳಿಂದ

ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಲಸಾಮಗ್ರಿ ಯಾವುದು, ಇತರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಯಾವುವು, ಸಂಶೋಧಕನ ನಿರ್ಣಯ ಯಾವುದು ಎಂಬುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿಸಬಹುದು, ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ.

ಇತರ ಲೇಖಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುವಂತೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ತಮ್ಮದು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರು ಮಾತ್ರ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾಣಿಕೆಯಿದೆ ಎಂಬ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವಿರುವವನು ಇತರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಯಾವುವು ಎನ್ನುವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಮಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಶ್ರಮಿಸಿರುವವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಕ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೊರಡಬೇಕಾದುದು ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರ ಹೆಸರು, ಕೃತಿ, ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಆ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಿರಬಹುದು, ಕೆಲವರು ಅಪ್ರಸಿದ್ಧರಿರಬಹುದು. ಅವರ ಬರಹಗಳು ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರಬಹುದು. ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅವನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಬಹುದು, ಇನ್ನು ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅವನು ಒಪ್ಪದೆಯೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಂಶೋಧಕ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವಾಗ ಇವಾವುವೂ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಕಾರಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಲಿ, ಬಿಡಲಿ—ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದೇ ಅವರಿಗೆ ತೋರುವ ಗೌರವ.

ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ನಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿ ಅವುಗಳು ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಧಾರೆಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವಂತಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಬೇಕು. ಅಥವಾ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ನಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನೂ ಉದ್ಧರಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಇತರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ಮೊದಲು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಾನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿರುವೆನೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ತನಗೆ ದೊರಕಿರುವ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸರಿಯಾದುವು

ವಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿರ್ಧರವಾದಮೇಲೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಲು ಹೊರಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಿಸ ಹೊರಟಿರುವುದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೇ ಹೊರತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಶೋಧಕ ಯಾವಾಗಲೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇ ಆಗಿರಲಿ, ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಲಿ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸತ್ವವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಆದರೆ ಆ ಲೇಖಕರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಸಂಯಮವು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ. ವ್ಯಂಗ್ಯ, ಕುಚೋದ್ಯ, ಅವಹೇಳನ ಇವುಗಳಿಂದ ಭಾಷೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ಇವುಗಳಿದ್ದಷ್ಟೂ ಬರಹ ತನ್ನ ಗುರುತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಂಶೋಧಕನೂ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತಾನೆ. ಇತರರ ವಿಮರ್ಶೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನಿಂದ ಕಾಣಲಾಗದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಇತರರು ಕಂಡರೆ, ಅವರಿಗೆ ತಾನು ಸಹಾಯಕನಾದೆ ಎಂದು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾನೆ.

ಸತ್ಯನಿಷ್ಠುರತೆ ನಿದಾರ್ಕ್ಷಿಣ್ಯ ಗುಣ, ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಯಮ, ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲು ಸದಾ ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವುದು—ಇವುಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂಶೋಧಕನೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ 'ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳಾದ', 'ಮಹಾವಿದ್ವಾಂಸರಾದ' ಮುಂತಾದ ಉಕ್ತಿಗಳು ಅನವಶ್ಯಕ. ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ 'ಶ್ರೀ', 'ಪ್ರೊ.', 'ಡಾ.' ಎಂಬ ಸಂಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿನ ಹಿಂದೆ ಬಳಸಬಹುದು. ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವೂ ಅನವಶ್ಯಕ.

ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವ ಮಾರ್ಗ ಇದು.

ಕೃತಿಯಾದರೆ—

ಲೇಖಕನ ಹೆಸರು, ಕೃತಿಯ ಹೆಸರು (ಪ್ರಕಾಶನದ ಊರು, ಪ್ರಕಾಶಕರು, ವರ್ಷ), ಪುಟ.

ಲೇಖನವಾದರೆ—

ಲೇಖಕನ ಹೆಸರು, 'ಲೇಖನದ ಹೆಸರು', ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹೆಸರು, ಸಂಪುಟ. ಸಂಚಿಕೆ (ವರ್ಷ), ಪುಟ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃತಿಯೊಂದರಿಂದ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವಾಗ—

ಕೃತಿಯ ಹೆಸರು (ಸಂಪಾದಕನ ಹೆಸರು, ಪ್ರಕಾಶನದ ಊರು, ಪ್ರಕಾಶಕರು, ವರ್ಷ), ಪುಟ.

ಇಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕನ ಹೆಸರಿನ ಹಿಂದೆ 'ಸಂ.' ಎಂಬುದು ಇರುತ್ತದೆ, ಅವನು ಕೃತಿಯ ಸಂಪಾದಕ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಲು. ಪುಟದ ಬದಲು ಆಶ್ವಾಸದ ಮತ್ತು ಪದ್ಯದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

ಇತರರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಕಲನವೊಂದರಿಂದ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವಾಗ :

ಲೇಖಕನ ಹೆಸರು, 'ಲೇಖನ', ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರು (ಸಂಪಾದಕ, ಪ್ರಕಾಶನದ ಊರು, ಪ್ರಕಾಶಕರು, ವರ್ಷ), ಪುಟ.

ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಪಾದಕನ ಹೆಸರಿನ ಹಿಂದೆ 'ಸಂ.' ಎಂಬ ಸಂಜ್ಞೆ ಇರಬೇಕು.

ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಲೇಖನದ ಹೆಸರನ್ನು ರೋಮನ್ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲೂ, ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಯಾಲಿಕ್ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕೃತಿ ಅಥವಾ ಲೇಖನದಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ಉದ್ಧರಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸುವಾಗ, ಎರಡನೆಯ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳದೆ 'ಅದೇ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು.

ಕೆಲವರು ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಪುಸ್ತಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಓದುಗರು ಪ್ರತಿಬಾರಿಯೂ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಮಗುಚಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡುವಷ್ಟು ತಾಳ್ಮೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯಾ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಪುಟದ ಕೆಳಗೇ ಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಆಯಾ ಪುಟದ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಬದಲು ಒಂದೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನೂರು ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಂದರಿಂದ ನೂರರವರೆಗಿನ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಒಂದರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು.

ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿದರೂ ತೀರದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು, ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು

ಕೊಡುವಾಗ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪದವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದರೆ, ಕೊನೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೂ, ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾದರೆ ಆ ತಪ್ಪು ಕೊನೆಯುವರೆಗೂ ಉಳಿಯುವ ಸಂಭವ ಹೆಚ್ಚು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೂ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವಾಗಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನದಿಂದಿರಬೇಕು.

ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಇತರರಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇತರರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಇತರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೊಂದನ್ನು ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಉಪನ್ಯಾಸವೊಂದರಲ್ಲೋ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದು ತನಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಒಂದು ಕೃತಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಲ್ಲೇ ಓದಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಂಶೋಧಕನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇತರರ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ತಾನು ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ತನ್ನ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಖಂಡಿಸುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ.

ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಡದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಆಲೋಚನೆ ಹೊಳೆದರೆ ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಆಧಾರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದು ಖಚಿತವೂ ಸಂದೇಹಕ್ಕಾಸ್ಪದವಿಲ್ಲದಂತಹುದೂ ಆದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಆಗ ಅದನ್ನು ಖಚಿತೋಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದುದು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ನಾವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ನಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೇ ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಸಂದೇಹವಿದ್ದ ಕಡೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕು. 'ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು', 'ಎಂಬ ಊಹೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ', 'ಇದು ಸತ್ಯಸಂಗತಿಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ದೂರವಿರಲಾರದು' ಮುಂತಾದ ರೀತಿಯ ಉಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು ಕ್ಷೇಮಕರ. ಇದರಿಂದ ಸಂಶೋಧಕ ಇತರರು ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು

ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಾಗಿಯೇ ಉಳಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು. ಹದುಕು ಮುರುಕು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಆದರೆ ಸಂಶೋಧಕ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕು. ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು, ಸಂದೇಹವಿದ್ದ ಕಡೆ ಸಂದೇಹವಿದೆಯೆಂದು, ಖಚಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ಖಚಿತವಾಗಿ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಅವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಅಪ್ಪಟ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂಶೋಧಕರ ಗುಣಗಳಲ್ಲೊಂದು.

ಸರಳವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಜಟಿಲಗೊಳಿಸುವುದು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜಟಿಲವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುವುದು—ಇವೆರಡೂ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲ.

ಹಾಗೆಯೇ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ ವಿಸ್ತಾರವು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಜಾಳುಜಾಳಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೇಳುವುದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತತೆ. ಹೆಚ್ಚು ಮಾತುಗಳು ನಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಹಗುರಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಸಂಶೋಧಕರು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಬರೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಂಶೋಧನೆ ಸೃಷ್ಟ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಹಿತ್ಯವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಪುಟಗಳನ್ನು ತುಂಬುವ ಸಂಶೋಧನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸಂಶೋಧನೆ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ಸಂಶೋಧನೆ ಎನ್ನುವುದು ಗಣಿಯಿಂದ ಚಿನ್ನವನ್ನು ತೆಗೆದಂತೆ. ಅಗೆದು ಬಿಸಾಡುವುದು ಬಹಳ ಇರುತ್ತದೆ, ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಇರುತ್ತದೆ.

ನಿಬಂಧದ ಒಂದೊಂದೇ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿದಂತೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ ಸಂಶೋಧಕ ತಾನೇ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ, ಅವಶ್ಯವಿದ್ದೆಡೆ ತಿದ್ದಿ, ಅಗತ್ಯಬಿದ್ದರೆ ಇಡೀ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬರೆಯಬೇಕು ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಮಾಡಬೇಕು. ಲೇಖಕ ತನ್ನ ಬರಹವನ್ನು ತಾನೇ ಪ್ರತಿಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಪ್ರತಿಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಬರಹದ ಗುಣ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನು ಅನೇಕ ತಿದ್ದುಪಾಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ನಿರ್ದೇಶಕರು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಓದಬೇಕಾಗಿ ಬರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಈಗಾಗಲೇ ಓದಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಆಕರಗಳಿಗೇ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಇಡೀ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಓದಿ ತಕ್ಷಣ ಪ್ರಶಂಸೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗಿಂತ, ಓದಿ ಅತೃಪ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಂದ ಸಂಶೋಧಕನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಕಾರವುಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಶೋಧಕನಿಗೆ ತಾಳ್ಮೆಯೂ ಬಿರುಸುಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಯೂ ಸಮಾಧಾನದಿಂದಿರಬಲ್ಲ ಚಿತ್ತಸ್ಥಿತಿಯೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಸದಾ ಅತೃಪ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ನಿರ್ದೇಶಕರು ದೊರೆಯುವುದು ಅವನ ದುರದೃಷ್ಟವೇ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಂದ ಬರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳು ಅವನ ನಿರಾಸೆಯನ್ನೂ ಅಧೈರ್ಯವನ್ನೂ ಶ್ರಮವನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತವೆ. ಕುದುರೆ ತನ್ನ ಯಜಮಾನ ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಕು, ಹತ್ತು ಚಾಟಿ ಏಟುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿಬಂಧದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಬಂಧಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಬಹುದು. ನಿಬಂಧದ ಒಳಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಚರ್ಚೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಆಕರಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದು.

ಅನುಬಂಧಗಳ ಬಳಿಕ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಬರಬೇಕು. ನಿಬಂಧದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮೂಲ ಆಕರಗಳು, ಆನುಷಂಗಿಕ ಆಕರಗಳು, ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ರಿಪೋರ್ಟುಗಳು—ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಲೇಖಕ, ಪುಸ್ತಕ, ಪ್ರಕಟಣೆಯ ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು, ಆವೃತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅದು—ಈ ವಿವರಗಳು, ಅಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಬಿಡಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿಕೊಡುವುದುಂಟು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಂಶೋಧಕರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮನೋಭಾವದವರುಂಟು. ಕೆಲವರು ತಮಗೆ ಹೊಳೆದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ತಕ್ಷಣ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಬರೆದದ್ದರಲ್ಲಿ 'ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ'ಗಳಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಇವರ ಧೈರ್ಯ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಗಳು ದೊಡ್ಡವಾದರೂ ಅನುಕರಣೀಯವಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ತಮಗೆ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಯಿತೆಂದು

ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಬರಹಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯದೆ ಇದ್ದರೂ ಯೋಚನೆಯಿಲ್ಲ. ತಾವು ಅದರ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಇತರರು ಮತ್ತೆ ಬರೆಯುವಂತಿರಕೂಡದು:— ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಅವರು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಯಮ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶಗಳು ಮೆಚ್ಚಬೇಕಾದುವೇ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪಾಯವೂ ಇದೆ. ಅವರು ಏನನ್ನೂ ಬರೆಯದೇ ಹೋಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಬರೆದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಬರೆಯಲಾರರು. ಈ ಎರಡು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾದ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಗಿಂತ ಮಧ್ಯಮವಾದ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿದೆ. ಅನ್ನಿಸಿದ್ದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಬರೆಯದೆ, ಕೆಲವುಕಾಲ ಕಾದು, ಪೋಷಕ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಆಗಲೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಯದಿದ್ದರೆ, ಆ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನೂ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಾನು ನಡೆಸಿರುವ ಚಿಂತನೆಯನ್ನೂ—ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ. ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಇತರರು ಒಪ್ಪಬಹುದು, ಅಥವಾ ಆ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಬಹುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರ ಫಲಗಳು ಇತರರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ತನಗೆ ಸಂದೇಹಗಳಿರುವ ಕಡೆ, ಅಪೂರ್ಣ ಎನ್ನಿಸಿದ ಕಡೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡಬೇಕು.

ಪ್ರಕಟಣೆ

ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ನಿಬಂಧಕ್ಕೆ ಪಿಎಚ್. ಡಿ. ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ದೊರೆತ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಪ್ಪದೆ ಆಸ್ಥೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಅನೇಕ ನಿಬಂಧಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುವುದು ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟ. ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಮುನ್ನ ಪರೀಕ್ಷಕರು ಏನಾದರೂ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನಿತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಡೀ ನಿಬಂಧವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಬಂಧವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಸಂಶೋಧನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿ ಲೇಖನಗಳಾಗಿಯಾದರೂ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ನಿಬಂಧಗಳು ಬಹಳ ತಡವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದುಂಟು. ಅವು ಪ್ರಕಟ

ವಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿದ್ದ ಎಷ್ಟೋ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿರ ಬಹುದು. ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಬಂಧವನ್ನು ತಿದ್ದಲು ಹೋದರೆ ಅದೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೆಲಸವಾಗಲೂ ಸಾಧ್ಯ. ಅಲ್ಲದೆ ನಿಬಂಧ ದಲ್ಲಿ ಅಪಕ್ವ ಬರಹವೂ ತೀರ್ಮಾನಗಳೂ ಇದ್ದರೆ ಅವು ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟ ವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಹ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲವಾದಮೇಲೆ ಅವು ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ ಅವು ಸಹ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಲೇಖಕನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಮಾತು ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಬಂಧಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗಿಂತ ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಬಂಧಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನವುಂಟು. ಒಂದು ಹೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರ, ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂಗತಿ, ಒಂದು ನೂತನ ಶೋಧನೆ ಮೊದಲು ಲೇಖನರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಲೇಖನಗಳು ಅಥವಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಅಮೂಲ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖಕ ತನ್ನ ಸ್ವಂತತನ ವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನದು ಸ್ವಲ್ಪ ಇರಬಹುದು, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಬಹುದು; ಇತರರಿಂದ ಕಡ ತಂದು ಪುಟಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿರುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಶೋಧಕ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ನಿಬಂಧವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಯಾದಮೇಲೆ ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪಿಎಚ್. ಡಿ. ಪದವಿ ಸಂಶೋಧಕನಾದವನು ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ್ದರ ಸಂಕೇತವಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿದೆ, ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿಯಿದೆ, ಅನುಭವವಿದೆ ಎಂಬುದರ ಒಂದು ಶಿಫಾರಸು ಪತ್ರ. ಆ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದಾದಮೇಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ, ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಅವನ ಬೆಲೆ ನಿಂತಿದೆ.

ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರೂ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಂತಹ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡದಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳಿಗೇ ಮೀಸಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಭಾವನಾಗ್ರಂಥ, ಸ್ಮಾರಕಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದ ರಿಂದ ಇತರ ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಅವು ತಲಪುತ್ತವೆ, ಅವರು ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಪತ್ರಿಕೆ

ಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ವಾದ ವಿವಾದಗಳು ಏಳಬಹುದು. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕೊಂಡು, ಪರಸ್ಪರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರಧಾಳಿಯನ್ನು ನಡಸುವ ಸಂಶೋಧಕರ ಇಂತಹ ವಿದ್ವತ್ ಸಮರಗಳನ್ನು ಓದಲು ಬಹು ಹಿತವಾಗಿರು ತ್ತದೆ.

ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನವು ಹತ್ತಾರು ಪುಟಗಳನ್ನು ತುಂಬುವಷ್ಟಿರ ಬಹುದು, ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಸಾಲಿನ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಇಂತಹ ಪುಟ್ಟ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಬೀರಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಇವೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳು

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಗಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅಲ್ಪವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಶೋಧಕರ ಪ್ರವೇಶವೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಎಡವಿದರೆ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡವು ಸಂಶೋಧಕರ ಸ್ವರ್ಗವೇ ಸರಿ. ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಖಂಡಿತ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಇರಬಾರದು. ಈಗ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗರಾಗುವ ಗೌರವವನ್ನು ಪಡೆಯಲವಕಾಶವಿದೆ.

ಹಳೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅನೇಕ ಕವಿಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನೂ ಕೆಲಸವೇ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಪ್ರಾಕೃತ ಕವಿಗಳ ಪ್ರಭಾವವೇನು ಎಂಬುದರ ವಿವೇಚನೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿರುವ ಜನಜೀವನವನ್ನೇ ಕುರಿತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಯಬಹುದು. ಪ್ರಕೃತಿ ವರ್ಣನೆ, ಯುದ್ಧ ವರ್ಣನೆಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಕೆಲಸಮಾಡಲವಕಾಶವಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕವಿ ಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಸ್ಪರ ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ನಡಸಬಹುದು. ಜೈನ ಪುರಾಣಗಳು, ವೀರಶೈವ ಪುರಾಣಗಳು, ವಚನಕಾರರು ಮತ್ತು ಅವರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಗಳು, ಬೆಡಗಿನ ವಚನಕಾರರು, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರರು ಇತ್ಯಾದಿ

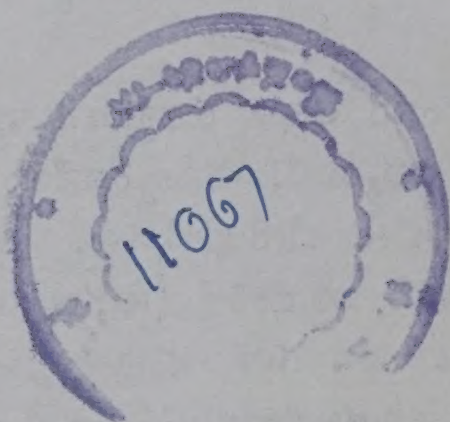
ಗಳು ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಮೇಲೆ ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಮರಾಠಿ ಕವಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಇವರ ಪ್ರಭಾವ—ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲಸಮಾಡಬಹುದು. ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕವಿಗಳನ್ನೂ ಅಥವಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ಕೆಲಸಮಾಡಬಹುದು. ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು, ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನಗಳ ಸಂಧಿಕಾಲದ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ವಿಷಯವೂ ಅಷ್ಟೇ ಫಲಪ್ರದವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

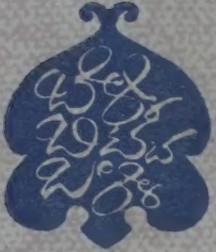
ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲೂ ಹತ್ತಾರು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣಗಳ ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಈಚಿನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಘಟ್ಟಗಳು, ಅದು ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಿದ ರೀತಿ, ಆಧುನಿಕ ಯುಗದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡಲವಕಾಶವಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿನಾಮಗಳು, ಸ್ಥಳನಾಮಗಳ ಮೇಲಂತೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನೂ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ವೈದ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಸೂಪಶಾಸ್ತ್ರ, ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು.

ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಪಿಎಚ್. ಡಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದಂಥವು. ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಬಂಧಗಳಿಗೆ ವಸ್ತುವಾಗಬಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಂತೂ ಅಸಂಖ್ಯಾತ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಕೆಲಸವೇನೋ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಕೊನೆಯ ಮಾತು

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಿಯಮವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದ್ದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಓದಿ ಯಾರೂ ಸಂಶೋಧಕರಾಗಲಾರರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಂಶೋಧಕನೂ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದ, ಶ್ರಮದಿಂದ ತನ್ನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಾನೇ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇವಲ ಸೂಚನೆಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು.

11067

ಹಂಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ

ಡಾ|| ಎಂ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿಯವರು ಆಚಾರ್ಯ ತೀನಂಶ್ರೀ, ದೊಲನರವರ ಗರಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಳಗಿದವರು. ಅವರ 'ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ' ಒಂದು ಆಚಾರ್ಯ ಕೃತಿ. ಸಂಶೋಧನೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರದು ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು. ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉಪಲಬ್ಧವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪೂರಕ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನೂ ಸಹಾಯಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿದೆ.

ಹಂಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ